



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu* tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin
Hakkâri Milletvekili

3 Mayıs 2025 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesine bağlı Gülkavak köyü Següzan mevkiinde meydana gelen elim trafik kazasında, yol yapımında çalışan iki emekçi —Necdet Özşahin ve Levent Safalı— hayatını kaybetmiş, üç emekçi ise ağır yaralanmıştır. Yaşanan bu elim kaza, ne yazık ki Hakkâri'de neredeyse her ay tekrar eden, sistematik hale gelmiş bir can güvenliği krizinin son halkasıdır.

Hakkâri ve ilçelerinde işçilerin ve yurttaşların taşındığı yolların çoğu yıllardır bakım görmemekte, altyapı eksiklikleri giderilmemekte ve bu güzergâhlarda gerekli trafik güvenliği önlemleri alınmamaktadır. Ulaşım politikalarının rant ve proje ihaleleri üzerinden yürütüldüğü bir düzende, yurttaşların ve özellikle de sabahın erken saatlerinde servislere bindirilen işçilerin can güvenliği sistematik olarak göz ardı edilmektedir.

Kazanın meydana geldiği güzergâh, Hakkâri'de sıklıkla kullanılan kırsal bir yol olup; özellikle inşaat, tarım ve kamu projelerinde çalışan mevsimlik işçilerin yoğun biçimde servislerle taşındığı bir hattır. Bu bölgelerde yolların çamurlu, kaygan, dar ve çoğu zaman işaretleme veya aydınlatma olmadan bırakılması, kazaları neredeyse kaçınılmaz hale getirmektedir. Her kazadan sonra dile getirilen “inceleme başlatıldı” açıklamaları ise somut bir önleme dönüşmemekte; sorumlular yargı önüne çıkarılmamakta, denetim mekanizmaları güçlendirilmemektedir.

Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. ve 2. maddeleri, karayollarında güvenliğin sağlanması, altyapının standarda uygun hale getirilmesi ve kamu güvenliğinin korunmasını açıkça kamu otoritelerinin yükümlülüğü olarak tanımlar. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 7. maddesi, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı'nın trafik güvenliği politikalarını uygulamak ve gerekli denetimleri sağlamakla yükümlü olduğunu belirtir. Öte yandan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, toplu işçi taşımacılığının güvenli biçimde yürütülmesini işveren kadar kamu otoritelerine de sorumluluk olarak yüklemektedir.

Ancak seçim bölgem olan Hakkâri'de, bu yasal çerçeveler neredeyse tamamen işlevsiz hâle getirilmiş durumdadır. Yolların altyapısı yetersiz, taşıma araçları standart dışı, güzergâhlar ise kontrolsüzdür.

Bu durum, özellikle yoksul mahallelerde yaşayan emekçiler ve taşeron sisteminde güvencesiz çalışan işçiler için “ölümle işe gitmek” anlamına gelmektedir. Devletin anayasal yükümlülüğü olan yaşam hakkının korunması ilkesi, bu tablo karşısında açıkça ihlal edilmektedir.

Hakkâri’de yıllardır süregelen altyapı eksiklikleri, yatırım eşitsizliği, merkezi karar alma süreçlerinden dışlanma ve güvenlikçi önceliklerin yaşam hakkı önüne geçirilmesi; bugün her kazada kendini tekrar eden, insan hayatını yok sayan bir tabloyu beraberinde getirmiştir. Artık bu kazalar “kaza” değil, kamu eliyle süregelen ihmallerin ve duyarsızlığın sonucu olan kurumsal cinayetler hâline gelmiştir.

Bu doğrultuda, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı’nın başta söz konusu güzergâh olmak üzere bölgedeki tüm ulaşım ağlarına ilişkin politika, uygulama ve sorumluluklarını kamuoyuna açık bir biçimde açıklaması; kazaya ilişkin denetim ve soruşturma süreçlerini şeffaf biçimde yürütmesi ve benzeri kazaların tekrar yaşanmaması için gerekli tüm önleyici adımları ivedilikle atmaları hayati önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. 3 Mayıs 2025’te kaza yaşanan Yüksekova-Gülkavak Següzan yol hattının yapım, bakım ve sorumluluğu hangi kuruma aittir? 3 Mayıs 2025 tarihinde yaşanan kazaya ilişkin adli ve idari soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa, olay yeri tespit tutanağı ve ilk inceleme raporlarında hangi unsurlar belirleyici olmuştur?
2. Bu yol hattında son beş yıl içerisinde ne zaman, hangi tür bakım-onarım veya iyileştirme çalışmaları yapılmıştır?
3. Bu yol hattına dair Bakanlığınıza iletilmiş herhangi bir şikâyet, teknik risk bildirimi veya uyarı bulunmakta mıdır?
4. Kazanın meydana geldiği yolun yol güvenliği, zemin koşulları ve teknik standartlara uygunluğu hakkında herhangi bir mühendislik raporu düzenlenmiş midir?
5. 2020-2025 yılları arasında Hakkâri genelinde kaç trafik kazası meydana gelmiştir ve bu kazalarda kaç yurttaş hayatını kaybetmiş veya yaralanmıştır? Aynı dönemde yaşanan trafik kazalarının kaç tanesi kırsal yollarda ve özellikle işçileri taşıyan servis araçlarının karıştığı kazalar olmuştur?
6. İşçi taşımacılığı yapılan kırsal güzergâhlar için özel bir yol güvenliği stratejiniz veya uygulama programınız bulunmakta mıdır?
7. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca işçilerin güvenli taşınmasına uygun yolların oluşturulması amacıyla Hakkâri’de hangi uygulamalar yapılmaktadır?
8. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında taşeron işçilerin toplu ulaşımı için yol güvenliği açısından herhangi bir risk analizi yapılmış mıdır?
9. 2025 yılı için Hakkâri ilinde kırsal yol projelerine ayrılan yatırım bütçesi ne kadardır ve bu bütçeyle hangi yolların iyileştirilmesi planlanmaktadır?
10. Bakanlığınız, sürekli kazaların yaşandığı bu güzergâhları “yüksek riskli yol” kategorisine almayı planlamakta mıdır?